

NÁKAZY A HYGIENA

MUDr. Monika Schleiderová

Mgr. Monika Dlouhá

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

Zajistit bezpečnost:

- ▶ ujistit se, že v situaci je eliminováno riziko pro nás, postiženého i pro okolí (autonehody, požáry, úrazy el. proudem...)
- ▶ zamezit dalšímu působení „škodlivin“ (tepla/chladu, ohně/vody, el. proudu, chemikálií...)
- ▶ Správně poskytovaná první pomoc musí být účelná, rychlá a rozhodná, a musí respektovat bezpečnost zachránce (nelze poskytovat první pomoc, je-li zároveň ohrožen život či zdraví zachránce).

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

- ▶ **Překážky v poskytování první pomoci:**
 - ▶ Nezvládnuté emoce
 - ▶ Nedůvěra k institucím - strach z možného postihu ze špatně poskytnuté první pomoci
 - ▶ Obava o vlastní život, zdraví - rizika možných nákaz (HIV, hepatitidy ...)

Nebezpečně bezpečné je poskytnout
první pomoc

Pomůcka, na kterou
bychom v rámci
poskytování
první pomoci
neměli zapomenout:

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

- ▶ Možné nákazy přenesené v rámci poskytování první pomoci:
 - ▶ Hepatitida A
 - ▶ Hepatitida B, C, E
 - ▶ Tuberkulóza
 - ▶ AIDS
 - ▶ Virová onemocnění

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

▶ Hepatitida A

- ▶ Známa jako nemoc špinavých rukou (výkaly, potřísněné věci)
- ▶ Nemoc způsobená virem HAV
- ▶ Inkubační doba je od dvou do šesti týdnů
- ▶ Příznaky : nevolnost, zvracení, průjem, žluté zbarvení kůže, horečka, a bolesti břicha
 - ▶ Vzácně může dojít až k selhání jater, zejména u starších lidí
- ▶ Prevence : očkování Twinrix (A i B) (!!! ENGERIX - B)
Havrix - pouze A

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

▶ HEPATITIDA B

- ▶ Nemoc známá jako „sérová hepatitida“
- ▶ Způsobena virem hepatitidy B - HBV
- ▶ Prevence - očkování, nyní součást povinného očkování dětí (součást hexavakcíny)
- ▶ Přenos viru hepatitidy B:
 - ▶ přímý kontakt krev - krev
 - ▶ nechráněný sex
 - ▶ nesterilní injekční jehly
 - ▶ přenos z nakažené těhotné ženy na dítě během porodu
- ▶ Žloutenka typu B se NEmůže přenášet náhodně. Nemůže se přenášet kýčáním, kašláním, objímáním nebo snědením potravin, která byla připravovaná někým nakaženým se žloutenkou typu B

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

▶ HEPATITIDA C

- ▶ způsobená virem hepatitidy C - HCV
- ▶ přenáší se pouze krví a způsobuje zánětlivé onemocnění jater
- ▶ ročně se zvyšuje počet nemocných - ve světě přibližně 4% nakažené populace

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

▶ Hepatitida D

- ▶ Hepatitida D je způsobena RNA virem hepatitidy D - HDV
- ▶ v České republice se prakticky nevyskytuje - vždy je vázán na přítomnost viru hepatitidy B, prevencí je očkování proti hepatitidě B.

▶ Hepatitida E

- ▶ Hepatitida E je způsobena RNA virem hepatitidy E - HEV a má podobné příznaky jako hepatitida A
- ▶ Její průběh může být bouřlivý, například u těhotných žen
- ▶ Vyskytuje se především v rozvojovém světě a do České republiky ji velmi vzácně zavečou cestovatelé
- ▶ Proti hepatitidě E existuje od roku 2012 vakcína vyráběná čínskou společností

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

Statistika onemocnění k 30.6.2018

Hepatitida	Celkový počet v ČR	Počet v LK
Hepatitida A	768	19
Hepatitida B	84 akutní stavy 238 chronické stavy	2 32
Hepatitida C	114 akutní stavy 853 chronické stavy	5 47
Hepatitida E	344	13

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

Faktory zvyšující pravděpodobnost onemocnění hepatitidou:

- ▶ nedostatečná hygiena (A, E)
- ▶ intravenózní užívání drog (B, C, D)
- ▶ promiskuitní praktikování análního sexu (A, B, C, D, E)
- ▶ promiskuita (B, C, D)
- ▶ další pohlavní choroby (B, C, D)
- ▶ **práce ve zdravotnictví (A, B, C, D)**
- ▶ infuze (do roku 1992) C

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

▶ AIDS

- ▶ Syndrom získaného selhání imunity
- ▶ Nemoc způsobená virem HIV
- ▶ Virus způsobuje poškození imunitního systému člověka a následně dochází k řadě infekcí a nemocem
- ▶ Existují léky na tlumení množství viru v krvi člověka, přesto účinná léčba neexistuje
- ▶ Přenos: krví, z matky na dítě, sexuálním nechráněným stykem

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

Statistika onemocnění k 30.6.2018
V ČR sledováno onemocnění od roku 1985

HIV	Celkový počet v ČR	Počet v LK
HIV	3270	85
Asympt. stadium	2371	62
AIDS	610/ 289 již zemřelo	20/3

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

▶ TUBERKULÓZA

- ▶ Je infekční onemocnění způsobené bakteriemi ze skupiny *Mycobacterium tuberculosis*
- ▶ Očkování není plošné (zrušeno v roce 2010), očkují se pouze rizikové děti s indikací (od 3 dnů do 1 měsíce po narození)
- ▶ Způsob nákazy:
 - ▶ Přímým stykem s nakaženým člověkem
 - ▶ Přímý kontakt s poraněnou kůží

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

- ▶ Infekční nemoci:
 - ▶ Za rok zemře na infekční nemoci 30 milionů lidí
 - ▶ Od 80. let 20. století 36 nových nemocí
 - ▶ Eradikována byla pouze variola
- ▶ Podle patogenity, ohrožení a možností léčby se infekční nemoci dělí do 4 skupin
 - BSL (Biological Safety Level) 1 - 4

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

▶ BSL (Biological Safety Level) 1 - 4

- ▶ BSL - 1 - nepředstavují riziko pro své okolí
- ▶ BSL - 2 - mohou způsobit onemocnění u lidí, je nepravděpodobné šíření v komunitě a je zde možná profylaxe nebo účinná léčba (pneumokok, chřipka A)
- ▶ BSL - 3 - vyvolávají těžké onemocnění u lidí, šíří se v rámci komunity, ale máme účinnou léčbu či profylaxi (antrax, tuberkulóza ..)
- ▶ BSL -4 - vyvolávají těžké onemocnění u člověka, je vysoké riziko šíření v komunitě a není dostupná účinná léčba ani profylaxe (SARS, lasa, ebola)

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

- ▶ Spolupráce naší školy - SZŠ a VOŠ zdravotnická Liberec s infekčním oddělením Bulovka

Nebezpečně bezpečné je poskytnout první pomoc

- ▶ Jak se zachovat při poranění s možnou kontaminací cizí krví ?
 - ▶ navštívit OL či spádovou Hygienickou stanici
 - ▶ Ihned provedeny odběry - jaterní testy a testy na hepatitidy, HIV
 - ▶ Další testování po jednom měsíci
 - ▶ Sledování poškozeného ½ roku - provedeny konečné testy - hepatitidy, HIV

Děkujeme za pozornost